

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

PL. ÚS 17/95

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí konanom dňa 8. februára 1995 v pléne zloženom z predsedu JUDr. Milana Čiča a sudcov JUDr. Júliusa Černáka, JUDr. Anny Danielčákovej, JUDr. Jána Drgonca, JUDr. Štefana Ogurčáka, JUDr. Richarda Rapanta, JUDr. Miloša Seemanna a JUDr. Tibora Šafárika prejednal volebnú sťažnosť Mestskej organizácie Hnutia za demokratické Slovensko v Galante proti príprave a priebehu volieb do Mestského zastupiteľstva mesta Galanta konaných dňa 18. a 19. novembra 1994 a takto

r o z h o d o l

Voľby vo volebných obvodoch mesta Galanta č. 6 - Hody, č. 7 - Javorinka a č. 8 - Nebojsa vyhlasuje za neplatné.

O d ô v o d n e n i e

Mestská organizácia Hnutia za demokratické Slovensko v Galante podala Ústavnému súdu Slovenskej republiky dňa 1. 12. 1994 volebnú sťažnosť. V tejto sťažnosti uviedla, že pri príprave volieb do orgánu samosprávy obce a napokon vo voľbách samotných bol

porušený zákon Slovenskej národnej rady č. 346/1990 Zb. o voľbách do orgánov samosprávy obcí v znení neskorších predpisov. Konkrétne malo dôjsť k porušeniu ustanovenia § 9 ods. 1 citovaného zákona v tom, že tri z ôsmich volebných obvodov, vytvorených v meste Galanta pre voľby konané dňa 18. až 19. novembra 1994 boli jednomandátové. Týkalo sa to volebných obvodov č. 6 - mestská časť Hody, č. 7 - mestská časť Javorinka a č. 8 - mestská časť Nebojsa. Na výzvu súdu došlo k doplnku pôvodnej sťažnosti, v ktorom sa uvádza, že voľby do miestneho zastupiteľstva boli vykonané napriek tomuto zjavnému porušeniu zákona o voľbách.

Ústavný súd sťažnosť dňa 2. februára 1995 predbežne prerokoval s tým, že po odstránení niektorých väd v súlade s ust. § 25 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov bola prijatá na ďalšie konanie.

V konaní o sťažnosti ústavný súd vykonal dokazovanie, v rámci ktorého sa oboznámil s obsahom zápisnice (predovšetkým tej časti, ktorá sa týka prejednávanej veci) z 27. zasadnutia Mestského zastupiteľstva mesta Galanta konaného dňa 6. 9. 1994 a uznesenia na ňom prijatého, s obsahom zápisnice (jej príslušnej časti) Slovenskej volebnej komisie, spísanej na jej prvom zasadnutí dňa 24. októbra 1994, s obsahom vyjadrenia primátora mesta Galanta Ing. Zoltána Horvátha k obsahu sťažnosti a s obsahom zápisnice mestskej volebnej komisie o výsledku volieb v meste Galanta do mestského zastupiteľstva konaných dňa 18. a 19. novembra 1994.

Mestské zastupiteľstvo mesta Galanta na svojom 27. zasadnutí konanom dňa 6. 9. 1994 prijalo uznesenie, na základe ktorého bolo na území mesta Galanta pre voľby do samosprávy obce v roku 1994 vytvorených osem volebných obvodov. Ďalej podľa tohto uznesenia bolo určené, že z celkového počtu 30 poslancov bude do mestského zastupiteľstva vo volebných obvodoch 6 až 8 zvolených po jednom poslancovi.

Zo zápisnice Slovenskej volebnej komisie spísanej na jej prvom zasadnutí konanom dňa 24. októbra 1994 ústavný súd zistil, že Štatistický úrad Slovenskej republiky komisiu

upozornil na vytvorenie jednomandátových volebných obvodov v 11 obciach a mestách Slovenskej republiky. Slovenská volebná komisia prijala uznesenie č. 3 v ktorom konštatuje, že „... v obciach a mestách Slovenskej republiky: Galanta (a ďalších 10 obcí) bol porušený § 9 ods. 1 zákona SNR č. 346/1990 Zb. o voľbách do orgánov samosprávy obcí v znení neskorších predpisov tým, že boli vytvorené jednomandátové volebné obvody pre voľby poslancov obecného (mestského) zastupiteľstva.“.

Primátor mesta Galanta Ing. Zoltán Horváth vo svojom vyjadrení k volebnej sťažnosti zopakoval formálne znenie uznesenia mestského zastupiteľstva ohľadne vytvorenia volebných obvodov a určenia počtu poslancov, ktorí v jednotlivých obvodoch mali byť zvolení. Uviedol ďalej, že počet poslancov v jednotlivých volebných obvodoch sa určil pomerne k počtu obyvateľov v tom - ktorom volebnom obvode. Rešpektujúc zásadu pomernosti občanov volebného obvodu boli vo volebných obvodoch č. 6, č. 7 a č. 8 vytvorené jednomandátové volebné obvody. Tieto volebné obvody boli podľa vyjadrenia primátora vytvorené v súlade s ust. § 9 ods. 4 zákona č. 346/1990 Zb. o voľbách do orgánov samosprávy obcí, pretože ich hranice boli totožné s hranicami mestských častí. Ďalej primátor vo vyjadrení potvrdil, že na porušenie zákona „boli upozornení“ Slovenskou volebnou komisiou i Okresným prokurátorom v Galante, avšak až 9. októbra 1994, t.j. po termíne odovzdávania kandidátnych listín, kedy by, podľa jeho názoru, každá zmena volebných obvodov a počtu poslancov, ktorí sa majú v nich voliť, bola porušením iných ustanovení volebného zákona.

Napokon bolo vo vyjadrení uvedené, že rovnakým spôsobom boli vykonané bez námietok i predchádzajúce komunálne voľby a že v sporných volebných obvodoch boli vo voľbách 18. a 19. 11. 1994 zvolení za poslancov kandidáti, uvedení na kandidátnej listine Hnutia za demokratické Slovensko.

Zo zápisnice mestskej volebnej komisie ústavný súd zistil, že táto komisia správoplatnila voľbu 30 poslancov Mestského zastupiteľstva mesta Galanta.

Ústavný súd skonštatoval, že predseda Národnej rady Slovenskej republiky nevykonal ohľadne volieb do mestského zastupiteľstva mesta Galanta opatrenie v zmysle § 48 ods. 1 zákona č. 346/1990 Zb..

Na základe zisteného skutkového stavu ústavný súd dospel k nasledovnému právnemu hodnoteniu a záveru:

Podľa § 9 ods. 1 zákona Slovenskej národnej rady č. 346/1990 Zb. o voľbách do orgánov samosprávy obcí v znení neskorších predpisov sa pre voľby do obecných (mestských) zastupiteľstiev v každej obci tvoria viacmandátové volebné obvody, v ktorých sa volia poslanci obecného (mestského) zastupiteľstva pomerne k počtu obyvateľom obce, najviac však 12 poslancov v jednom volebnom obvode.

Podľa ods. 4 citovaného ustanovenia sa v mestách, ktoré sa členia na mestské časti, hranice volebných obvodov zhodujú s hranicami mestských častí.

Z pojmu „viacmandátové“ volebné obvody a z ďalšieho textu prvého odseku citovaného ustanovenia vyplýva, že počet poslancov z jedného volebného obvodu sa môže pohybovať v rozsahu 2 až 12 poslancov. Požiadavka diktovaná týmto textom sa môže dostať do konfliktu s požiadavkou obsiahnutou v texte odseku 4 iba zdanlivo, eventuálne v prípade, keď sa pri príprave volieb ignoruje potreba rešpektovať ich súčasne. Pritom systematická 9 určuje, že povinnosť vytvoriť viacmandátové volebné obvody je primárna. Naplnenie ostatných požiadaviek zákona, konkretizovaných týmto ustanovením neráta s možnosťou jej modifikácie. Rešpektovanie počtu kandidátov na poslancov v závislosti od počtu voličov v jednotlivých volebných obvodoch je preto pri príprave volieb potrebné zvažovať s ohľadom na celkový počet poslancov, ktorí majú tvoriť mestské zastupiteľstvo.

Skutočnosť, že konštatované pochybenie nebolo možné napraviť bez obídienia ďalších ustanovení zákona č. 346/1990 Zb., v znení neskorších predpisov, ako to uvádza primátor mesta vo svojom vyjadrení, nijakým spôsobom neovplyvňuje povinnosť ústavného

súdu po zistení nezákonnosti volieb do orgánov miestnej samosprávy vydať v súlade s ust. § 59 ods. 1 zákona č. 38/1993 Z. z. príslušný nález.

Podľa § 63 ods. 1 písm. a) zákona č. 38/1993 Z. z. môže ústavný súd vyhlásiť voľby za neplatné. Za neplatné vyhlásil voľby v tých volebných obvodoch mesta Galanta, v ktorých došlo k nespornému porušeniu zákona č. 346/1990 Zb. v znení neskorších predpisov v ust. § 9 ods. 1 tohto zákona. Za neplatné vyhlásil voľby v tých volebných obvodoch mesta Galanta, v ktorých k takémuto porušeniu došlo tak, ako to bolo uvedené v sťažnosti Mestskej organizácie Hnutia za demokratické Slovensko v Galante.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu opravný prostriedok nie je prípustný.

V Košiciach 8. februára 1995